

SIDNEY - ZDRAVÁ, VÝNOSNÁ LINIOVÁ ODRŮDA ŘEPKY S VYSOKÝM OBSAHEM KYSELINY OLEJOVÉ, TYP HO

SIDNEY – healthy, high yielding line rapeseed variety with high oleic acid content, type HO

Libor KOZLOVSKÝ
Saatbau Linz Česká republika

Summary: In official registration trials (Central Institute for Supervising and Testing in Agriculture) is the third year of a new line variety Sidney under the designation RAW 1096-101. In addition to very good yield results, it has excellent health too. This variety also has a special composition of oil - high oleic acid content. The purpose of this paper is to introduce a new perspective line winter oilseed rape variety, whose cultivation will be possible on basis of the Common Catalogue of Varieties already in 2013.

Key words: Sidney, RAW 1096-101, oilseed rape, oleic acid, HO

Souhrn: V registračních zkouškách ÚKZÚZ je třetím rokem nová liniová odrůda Sidney pod označením RAW 1096-101. Kromě velmi dobrých výnosových výsledků má rovněž vynikající zdravotní stav. Tato odrůda má také speciální složení oleje - vysoký obsah kyseliny olejové. Účelem této práce je seznámit pěstitele i zpracovatele s novou perspektivní liniovou odrůdou ozimé řepky, jejíž pěstování bude možné na základě Společného katalogu odrůd již v roce 2013.

Klíčová slova: Sidney, RAW 1096-101, řepka, kyselina olejová, HO

Úvod

V registračních zkouškách ÚKZÚZ je třetím rokem nová liniová odrůda Sidney pod označením RAW 1096-101. Kromě velmi dobrých výnosových výsledků má rovněž vynikající zdravotní stav. Tato odrůda má také speciální složení oleje - vysoký obsah kyseliny olejové. Ve stručnosti je olej s vysokým obsahem kyseliny olejové vhodnější pro tepelné zpracování.

V tomto shrnutí chci poukázat zejména na agrotechnické vlastnosti odrůdy SIDNEY, která bude zaregistrována již po 2. roce na Slovensku. Účelem této práce je seznámit pěstitele i zpracovatele s novou perspektivní odrůdou ozimé řepky, jejíž pěstování bude možné na základě Společného katalogu odrůd již v roce 2013.

Materiál a metody

Zdrojem hodnot zde použitých jsou výsledky ÚKZÚZ a korespondují s pozorováními a údaji šlechtitele.

Výsledky a diskuse

SIDNEY je řepkou s vysokým podílem kyseliny olejové v oleji – 75 % (stejně jako olivový olej) – Tabulka 1. Díky tomuto složení vzniká při tepelné úpravě (smažení) méně škodlivých transmastných kyselin. Olej je rovněž trvanlivější. Na hospodářské vlastnosti této odrůdy však výhodné složení oleje nemá vliv.

Z tabulek 2 a 3 vyplývá, že odrůda SIDNEY je pozdnější, nižší liniová odrůda ozimé řepky s velmi vysokým výnosovým potenciálem. Tabulka 2 také ukazuje na výjimečný zdravotní stav této odrůdy.

SIDNEY nemá slabinu v odolnosti k žádné významné chorobě a její přezimování je velmi dobré. Rovněž obsah GSL v semeni při 9 % vlhkosti $10,37 \mu\text{mol.g}^{-1}$ je nižší než u kontrolních odrůd $12,30 \mu\text{mol.g}^{-1}$ (ÚKZÚZ 2011).

Z firemních pokusů můžeme doporučit setí v agrotechnickém termínu 55-70 semen/m². Vysoký výnos semen u řepky SIDNEY byl potvrzen i v Polsku, Rakousku i na Slovensku, kde po 2. roce zkoušek bude registrovaná ÚKSÚP.

Tabulka 1: Obsah mastných kyselin (%) v oleji odrůdy SIDNEY v porovnání s průměrnými hodnotami kontrolních odrůd (rozbory 2011) zdroj: ÚKZÚZ Brno)

	C 16:0	C 18:0	C 18:1	C 18:2	C 18:3	C 20:0	C 20:1	C 22:1
SIDNEY	3,79	1,52	75,52	8,22	7,73	0,56	1,28	0
Kontrolní odrůdy	4,37	1,53	62,42	18,94	9,73	0,53	1,14	0,03

Tabulka 2: Významné vlastnosti odrůdy SIDNEY v porovnání s ostatními zkoušenými odrůdami (zdroj: ÚKZÚZ Brno)

Znak	2011	2012
Zralost dny (rozptyl ostatních odrůd)	205 (202-206)	202 (199-203)
HTS (g)	6,06 (4. ze 74 zkoušených odrůd)	6,91 (1. ze 74 zkoušených odrůd)
Výška rostlin (cm)	140 (61. ze 74)	130 (55. ze 74)
Přezimování	94 %	84 % (10. ze 74)
Hlízenka (9-1)	7,3 (3. ze 74)	7,0 (10. ze 74)
Foma (9-1)	6,5 (16. ze 74)	6,5 (14. ze 74)
Plíseň šedá (9-1)	8,8 (2. ze 74)	7,9 (10. ze 74)
Přeslenatka (9-1)		6,0 (3. ze 74)

Tabulka 3: Výnos semen (t/ha) v porovnání s kontrolními odrůdami (zdroj: ÚKZÚZ Brno)

	2011	2012
SIDNEY	5,56 (109 %)	4,63 (102 %)
Kontrolní odrůdy	5,09	4,54

Závěr

Liniová odrůda řepky SIDNEY je výnosná, vhodná do všech oblastí. Díky vysoké HTS je schopna kompenzovat případné agrotechnické nedostatky. Vzhledem k vynikajícímu zdravotnímu stavu je pravděpodobné, že bude tolerantní k vyšší koncentraci řepky v osevním postupu. Nižší rostliny umožňují bezproblémovou sklizeň.

Vynikající složení oleje prozatím neznamená pro pěstitele žádné finanční zvýhodnění. SIDNEY však nemá žádné pěstitelské problémy a bude patřit k nejvýnosnějším liniovým odrůdám, takže je možné se na případnou poptávku po HO řepce bez rizika připravit.

Použitá literatura

Výsledky zkoušek užitné hodnoty ze sklizně 2011 (ÚKZÚZ Brno)
 Výsledky zkoušek užitné hodnoty ze sklizně 2012 (ÚKZÚZ Brno)

Kontaktní adresa

Ing. Libor Kozlovský, Růžová 2701, 43801 Žatec, tel. 606602671, e-mail - kozlovsky@saatbaulinz.cz